

Criterion: verrassen met ontwerp

Het grafisch ontwerp bureau Criterion uit Arnhem is verantwoordelijk voor de tweede OPA-spread in De Gelderlander (zie pagina 36 en 37). Het bureau bedacht hiervoor een landschap van eigen uitgaven.

door Maarten Reith

Verrassen met grafisch ontwerp, dat is het streven van Peter van Klingeren en Mariëtte Haverkort. Het duo

vormt sinds 1992 het Arnhemse grafisch ontwerp bureau Criterion, gevestigd in een ruim pand aan de Emmastraat in het Spijkerskwartier. Drie tot vier medewerkers helpen Van Klingeren en Haverkort bij het ontwerpen van onder meer huisstijlen, brochures, boeken, projecten en websites. Het bureau werkt door heel Nederland, met een zwaartepunt in Arnhem en Gelderland. De (semi-)overheid behoort tot hun belangrijkste klantenkring. Op de middenpagina's van dit krantenkatern toont Criterion een overzicht van hun recente werk voor regionale opdrachtgevers. Die lopen uiteen van provincie Gelderland tot beeldtentoonstelling Sonsbeek 2008, van het Arentheem College tot het Gelders Genootschap.

Waardoor hun werk zich kenmerkt? „We willen altijd een paar stappen verder gaan dan de vraag die ons gesteld wordt”, reageert Van Klingeren. „Daarmee wordt de klant verrast en versterkt het product de inhoud.” „Vanuit een concept zoeken we naar een vorm die de vraag beantwoordt”, vult Haverkort aan.

Om hun visie en werkwijze te verduidelijken, tonen ze de nieuwe lijn die ze hebben ontwikkeld voor het Gelders Genootschap. „Het Gelders Genootschap houdt zich bezig met monumentenbehoud. Dat heeft te maken met historie en schoonheid. Zo kwamen

Mariëtte Haverkort en Peter van Klingeren van Criterion: „We gaan altijd een paar stappen verder dan de vraag die ons gesteld wordt”.

foto Jan Wamelink

we op de gulden snede, de ultieme verhouding in hoogte en breedte die al eeuwen wordt gebruikt om schoonheid uit te drukken”, legt Haverkort uit. „Vanuit dat concept zijn we met het ontwerp begonnen. Alles hebben we op onze eigen manier via de gulden schede vormgegeven, wat ook leidt tot een afwijkend papierformaat. Dat zorgt weer voor herkenbaarheid voor alle uitingen van

het Gelders Genootschap.” Vermoedelijk het bekendste ontwerp van bureau Criterion is de bezoekersgids voor beeldtentoonstelling Sonsbeek 2008. Deze handzame pocket bereikte afgelopen zomer een oplage van maar liefst 55.000 verkochte exemplaren. Ook het ontwerp van de officiële Sonsbeek-catalogus (oplage zo'n 5.000) is van hun hand. „Sonsbeek was eerst in zee gegaan

met een bureau uit Amsterdam, maar die samenwerking liep spaak. Toen kwamen ze bij ons terecht, met de vraag of we de volgende dag klaar konden staan”, vertelt Van Klingeren.

Het ontwerpen van de catalogus was geen makkelijke opdracht, zegt hij. „Sonsbeek wilde geen boek met een dwingende leesrichting. Het moest een associatief boek worden, waar je vrij doorheen kunt bladeren, vol afbeeldingen die associatief met elkaar te maken hebben.”

Die losheid vond Criterion uiteindelijk in de wijze waarop Sonsbeek het beeldmateriaal aanleverde: in plastic insteekhoezen. „Die hebben we erbij afgebeeld, en alles is doorgedrukt in goud, een laag die er onder ligt. Zo is een vrij beeld ontstaan.”

Het duo is blij dat deze opdracht 'terugkwam' naar Arnhem. „Als je als stad wil profileren als vormgevingsstad, dan moet je dat ook laten zien bij dit soort projecten. De kans is nu groter dat er bij de volgende Sonsbeek direct een Arnhem bureau wordt ingeschakeld.”

Ontwerpers in de schijnwerpers

Ontwerp Platform Arnhem (OPA) en De Gelderlander presenteren iedere tweede of derde zaterdag van de maand een Arnhemse ontwerper in deze krant. Het ontwerpklimaat van Arnhem en de regio is niet alleen bruisend en van hoog niveau, maar ook een belangrijke sector voor de regionale economie. Design speelt in iedere bedrijfstak een belangrijke rol. Een goed

ontwerp levert namelijk toegevoegde waarde en stelt bedrijven in staat concurrentievoordeel te behalen en te behouden. Daarom willen OPA en De Gelderlander ontwerpers en hun opdrachtsituaties onder de aandacht brengen. Voor meer info over OPA en dit project: www.o-p-a.nl (zie 'Wanted design').

☛ Zie voor de bijdrage van Criterion de pagina's 36 en 37

Complex Rijnboog ontruimd na stankgolf

ARNHEM - Een massale ontruiming zorgde gistermorgen voor veel ophef in en rond kantorencomplex Rijnpoort aan de Groningsingel in Arnhem-Zuid.

Personeel van de hier gevestigde bedrijven en instellingen klaagde al sinds half acht over een doorringende lijmgewer afkomstig van de aanlegplaats van een nieuwe kunstharisvloer. Omstreeks elf uur werd de 1.200 personeelsleden verzocht om het tien verdiepingen tellende gebouw te verlaten. Op dat moment hadden zich zo'n twintig mensen ziek gemeld. Een vrouw die bij een lift was flauwgevalen knapte later op, zo meldt de brandweer. Niemand hoefde naar het ziekenhuis.

Het overgrote deel van het kantoorpersoneel is noodgedwongen winkelcentrum Kronenburg 'ingedoken' om op last van de brandweer de misselijk makende lijmgewer

te ontvluchten die sinds de ochtend in het gebouw hing. De rest van de 1.200 bankemployeës hing in groepjes tegenover het tien verdiepingen tellende gebouw rond, druk pratend over de stank en de gevolgen. Brandweer, politie en ambulancedienst waren ter plekke om onwel geworden mensen op te vangen, het verkeer te regelen en in het gebouw luchtmetingen te verrichten. Oplosmiddelen die vrijkwamen bij het leggen van een nieuwe vloer op de benedenverdieping gaven in de loop van de ochtend klachten als hoofdpijn, misselijkheid en duizeligheid. Dit soort verschijnselen gelden als klassieke symptomen als gevolg van het vrijkomen van hoge concentraties oplosmiddelen in de lucht. „Op een gegeven moment ging het brandalarm af”, meldt een woordvoerder van Rijsenborg Makelaars uit Am-

1.200 mensen die werken in kantorencomplex Rijnpoort aan de Groningsingel wachten tot ze het pand weer in mogen. foto Hans Broekhuizen/DG

sterdam, de eigenaar van het gebouw. De brandweer kreeg op dat tijdstip een melding binnen over een vreemde lucht. Een paar minuten later verliet het personeel het gebouw. Tegen half twee waren de oplosmiddelen verdwenen en konden de mensen weer terug. Eerder al werd het restaurant op de begane grond vrijgegeven voor de wachtenden. Een medewerkster

van BASF meldde in de loop van de middag dat iedereen daar weer aan de slag was. „We ruiken niets meer.”

Wie telefonisch het Centrum voor Werk en Inkomen en de vakbond AbvaKabo in Rijnpoort wilde benaderen, werd doorgeschakeld naar vestigingen elders. Er komt een onderzoek naar de precieze oorzaak van het stankincident.

Nieuwe stichting gaat fort beheren

Burgemeester De Vries geeft startschot voor opknop in Pannerden.

DOORNENBURG - In 2009 staat er een kerstboom. En zijn er rondleidingen. Die belofte werd gisteren gedaan door burgemeester Harry de Vries van de gemeente Lingewaard, bij de aftrap van de opknop van Fort Pannerden. Vanaf maandag gaat aannemer Heijmans bezig met de restauratie van het fort. „En binnen het jaar denken we klaar te kunnen zijn”, stelt Piet Drop van het gespecialiseerde aannemersbedrijf.

Ondertussen gaat niet de eigenaar, niet de erfpachter maar een nieuwe, nog op te richten stichting een nieuwe invulling bedenken voor fort. Het is de bedoeling dat er een museum in komt, met een kleinschalige horecavoorziening.

De aannemer gaat aan de slag met de grove renovatie, goed voor 1,6 miljoen euro aan kosten. Die worden grotendeels vergoed door rijk en provincie. Lingewaard draagt anderhalve ton bij en heeft nog eens twee ton klaar staan om het fort definitief in te richten.

De Vries rekt straks op 15.000 tot 20.000 bezoekers per jaar, net als kasteel Doornenburg nu al trekt. Volgens Hans van den Bos van Staatsbosbeheer, dat eigenaar van het fort is, zorgt het fort er straks voor dat de Gelderse Poort aantrekkelijker wordt voor toeristen die er meerdere dagen willen verblijven. „Er is immers steeds meer te doen. En het fort is een echte publiekstrekker.”

Het fort zal naar verwachting van maart tot oktober te bezoeken zijn.

In de nieuwe stichting komt naast vertegenwoordigers van de gemeente ook een afvaardiging van de mensen die de afgelopen jaren in het fort gewoond hebben.

Onderzoek naar glastuinbouw bij Groessen

GROESSEN - Er komt onderzoek naar de mogelijkheid om in de Oosthoek in Groessen een omvangrijk glastuinbouwcluster te maken.

Dat is de uitkomst van overleg tussen glastuinbouwers, agrarische organisatie LTO en de gemeente Duiven.

De plannen voor een glastuinbouwpark passen in de Gebiedsvisie A15, die begin dit jaar is gepresenteerd. Daarin wordt gesproken over de mogelijkheden om de 'schaalvergroting in de landbouw te combineren met de herstructurering van het verouderde glastuinbouwgebied in het lint van Groessen'. Daar komt bij dat de provincie solitaire bedrijven wil clusteren.

Het Duivense hoofd ruimtelijke ordening Luc Velhorst zegt dat zich al gegadigden gemeld hebben om deel te nemen aan het cluster.